

Hørings svar til Udkast til Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 – Handlingsplan for reduktion af sprøjtemiddelbelastning i Danmark

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 – Handlingsplan for reduktion af sprøjtemiddelbelastning i Danmark.

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne er enige om at indgå aftale om sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 og dertil hørende handlingsplan.

Aftalepartierne er enige om, at hovedformålet med strategien er at opnå en rekordlav belastning fra sprøjtemidler (som vi allerede har). Det er målet, at der skal anvendes så få sprøjtemidler som muligt, og at de sprøjtemidler, der anvendes, skal være de mindst belastende. Som et middel til at opfylde målsætningen omlægges pesticidafgiften for at gøre det mere attraktivt at bruge sprøjtemidler med lav belastning af miljø og sundhed.

Bæredygtigt Landbrug vil gerne gøre **aftaleparterne** opmærksomme på, at disse særlige danske pesticidafgifter bør nedsættes, når forbruget reduceres. Hver gang skatteskruen drejes en omgang, stiger produktionsomkostningerne og medfører, at kun de allerstørste landbrug forbliver rentable. EU er **ikke** selvforsynende med fødevarer, og klimaændringer medfører, at store dele af Sydeuropa bliver usikre med hensyn til fremtidig fødevarerproduktion. Derfor er det nødvendigt, at landbruget i Mellem- og Nordeuropa producerer afbalanceret og bæredygtigt, som vi gør i Danmark. Der bør være en solidarisk og sikker fødevarerproduktion, hvilket bl.a. sikres med en klog landbrugspolitik og moderne planteværnsmidler. FN og EU har gennem flere år advaret mod en begyndende fødevarerkrise og stigende behov for fødevarer i takt med både klimaændringernes påvirkning af landbrugsproduktionen, samt en årlig befolkningstilvækst i størrelsesordenen 75 millioner. Mon ikke alvoren i disse advarsler er ved at gå op for mange. Det er værd at huske på, at den danske planteproduktion i dag er ca. 5 gange større pr. hektar, end før der blev adgang til bl.a. gødning og planteværnsmidler. Ligesom produktionen trods alt er rimelig stabil på grund af de moderne hjælpemidler samt klima – og jordbundsforhold.

Partierne var enige om fem indsatsområder og udvalgte, større initiativer

- 1) En rekordlav pesticidbelastning
- 2) Stram praksis for godkendelser til beskyttelse af grundvandet
- 3) En mere målrettet kontrol
- 4) Forskning og fremme af alternativer til sprøjtemidler
- 5) Udbredelse af det gode landmandskab (Integreret Plantebeskyttelse)

Kommentarer til ovenstående indsatsområder

1) En rekordlav pesticidbelastning

Som det fremgår af udkastet, har vi allerede i dag en rekordlav pesticidbelastning. Det virker som om beslutningstagerne forventer at anvendelse kan sættes i et skema og derved begrænses. Der er hvert år nye udfordringer i produktionen af sunde og sikre afgrøder. Udfordringer med bekæmpelse af ukrudt, plantesygdomme og skadedyr, hvor der pludselig opstår nye behov. Dertil kommer, at klimaændringer kan medføre, at nye sygdomme kan spredes, eller der pludselig kommer f.eks. bladlus i afgrøderne. Derfor synes en målsætning på 1,43 PBI at være meget teoretisk, medmindre der bliver markedsført nye planteværnsmidler, som vi pt. ikke har kendskab til.

2) **Stram praksis for godkendelser til beskyttelse af grundvandet**

Vi støtter den nutidige danske praksis til beskyttelse af grundvandet i forbindelse med godkendelser af planteværnsmidler og ville ønske, at en tilsvarende praksis ville gælde mange andre forurenende stoffer, som der helt åbenlys ikke har været fokus på.

3) **En mere målrettet kontrol**

Det er vigtigt at den målrettede kontrol er dialogbaseret og at tilsynsmedarbejdere har den nødvendige efteruddannelse.

4) **Forskning og fremme af alternativer til sprøjtemidler**

Indsatsen er en fortsættelse af indsatser i tidligere biocid - og pesticidstrategier. Det er vigtigt at prissætte betydningen af en sikker og stabil landbrugsproduktion og den sundhedsmæssige gevinst herved, overfor de miljø-, sundheds- og naturbelastninger, der måtte være forbundet med et plantebeskyttelsesmiddel. En sådan vurdering foretages allerede i dag ved godkendelse af et nyt plantebeskyttelsesmiddel i både EU og Danmark.

Det er vigtigt fortsat at støtte planteforædlingen, der frembringer resistente sorter, som betyder en lavere frekvens af f.eks. fungicider eller insekticider.

5) **Udbredelse af det gode landmandskab (Integreret Plantebeskyttelse)**

Efter vores viden er der ikke andre lande i EU, hvor antallet af uvildige rådgivere i forhold til antallet af landmænd, er højere end i Danmark. Det betyder også, at Integreret Plantebeskyttelse indgår naturligt, når der træffes beslutninger om en given indsats. Derfor forekommer det nuværende system med indrapportering af IP-indsatsen at være meget overflødig og et udtryk for en usund, bureaukratisk, administrativ praksis.

Ret nu fokus på de alvorlige problemer

Det snævre fokus på landbrugets brug af kemikalier har medført, at Miljøministeriet ikke har haft øje for de skrækelige giftstoffer som eksempelvis PFAS og PFOS, som ikke nedbrydes i hverken naturen eller i menneskekroppen, og hvor udbredelsen fortsat er ukendt for offentligheden.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det er Bæredygtigt Landbrugs vurdering, at de samlede økonomiske belastninger af Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 for landbrug og gartneri vil være væsentligt højere end andre EU-landes, og dermed modvirker erhvervets konkurrenceevne. Til trods for, at anvendelsen i Danmark er på et meget lavt niveau. Vi vil opfordre til, at man gør sig virkelig umage med at reducere både det nuværende - og det ,med den nye strategi, forbundne bureaukrati.

Med venlig hilsen
Jens Lund Pedersen
Cand.agro.
Bæredygtigt Landbrug
T: 2117 6067
M: jlp@baeredygtigtlandbrug.dk